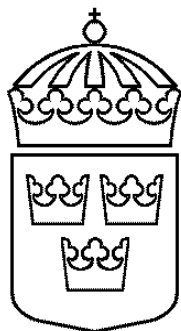

Regeringens proposition 1998/99:100

1999 års ekonomiska vårproposition

Förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken, utgiftstak,
ändrade anslag för budgetåret 1999, skattefrågor,
kommunernas ekonomi m.m.

Regeringens proposition 1998/99:100

1999 års ekonomiska vårproposition

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 31 mars 1999

Göran Persson

Erik Åsbrink
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken. Regeringen föreslår ett utgiftstak för staten på 810 miljarder kronor år 2002 samt ett mål för det finansiella sparatet i offentlig sektor på 2,0 procent av BNP år 2002. Regeringen aviserar inom ramen för budgetmålen en politik för arbete och utbildning. Regeringen redovisar även en bedömning av kommunsektorns ekonomiska utveckling m.m. samt lämnar förslag till tilläggsbudget för budgetåret 1999.

Innehållsförteckning

1	Finansplan.....	15
1.1	Ansvar för Sverige	15
1.2	Den ekonomiska utvecklingen	16
1.2.1	Den internationella utvecklingen	17
1.2.2	Den svenska utvecklingen.....	17
1.3	Sverige – en nation med ekonomisk styrka	19
1.3.1	Sunda offentliga finanser.....	19
1.3.2	Stabila priser.....	23
1.3.3	En lönebildning i balans	25
1.4	Sverige – en nation i utbildning och arbete på väg in i 2000-talet	25
1.4.1	Sverige – en nation i utbildning	26
1.4.2	Sverige – en nation i arbete	27
1.4.3	Sverige – en nation på väg in i 2000-talet	29
1.4.4	Hela Sverige skall växa	33
1.5	Sverige – en nation i trygghet och rättvisa.....	34
1.5.1	Den generella välfärden	34
1.5.2	Från bidrag till arbete	34
1.5.3	Skolan, vården och omsorgen – välfärdens kärna.....	35
1.6	Rättvisa skatter.....	36
1.6.1	Skatteöverläggningarna	36
1.6.2	Nya skatteförslag.....	38
2	Förslag till riksdagsbeslut	41
3	Lagförslag	47
3.1	Förslag till ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond	47
3.2	Förslag till lag om kreditering av anställningsstöd på skattekonto	48
3.3	Förslag till lag om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2001 års taxering, m.m.....	49
3.4	Förslag till lag om omräkningstal för 2000 års taxeringsvärden.....	50
3.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt	51
3.6	Lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327).....	52
4	Budgetpolitiska mål och statsbudgeten	55
4.1	Budgetpolitiska mål.....	55
4.1.1	Utgiftstak	55
4.1.2	Finansiellt sparande i offentlig sektor.....	56
4.2	Samhällsekonomiska förutsättningar	56
4.3	Politiska prioriteringar	57

4.4	Statsbudgetens utveckling 1998–2002	61
4.4.1	Statsbudgetens inkomster.....	61
4.4.2	Statsbudgetens utgifter	62
4.4.3	Statsbudgetens saldo, statsskulden och statens finansiella sparande	66
4.5	Kommunsektorns finanser	69
4.6	Ålderspensionssystemet	69
4.7	Den offentliga sektorns finanser.....	71
5	Uppföljning av utgifter för 1998, utgiftsprognos för 1999 och tilläggsbudget för 1999	75
5.1	Inledning.....	75
5.2	Uppföljning av statsbudgetens preliminära utfall 1998.....	75
5.2.1	Statsbudgetens preliminära utfall 1998.....	75
5.2.2	Takbegränsade utgifter 1998	76
5.2.3	Statsbudgetens preliminära utgifter 1998	76
5.3	Utgiftsprognos för 1999.....	79
5.3.1	Utgiftsbegränsande åtgärder 1999.....	81
5.3.2	Utgiftsprognoser per utgiftsområde.....	82
5.4	Förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999.....	87
5.4.1	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	87
5.4.2	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	87
5.4.3	Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	89
5.4.4	Utgiftsområde 5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan	92
5.4.5	Utgiftsområde 6 Totalförsvaret.....	92
5.4.6	Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	93
5.4.7	Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	94
5.4.8	Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	96
5.4.9	Utgiftsområde 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet	96
5.4.10	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	97
5.4.11	Utgiftsområde 15 Studiestöd	100
5.4.12	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	100
5.4.13	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	101
5.4.14	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	102
5.4.15	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	102
5.4.16	Utgiftsområde 21 Energi	103
5.4.17	Utgiftsområde 22 Kommunikationer	104
5.4.18	Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	107
5.4.19	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	109
6	Inkomster.....	113
6.1	Inledning.....	113
6.2	Offentliga sektorns skatter – periodiserad redovisning	114
6.2.1	Antaganden om den makroekonomiska utvecklingen m.m.....	114
6.2.2	Regelförändringar.....	114
6.2.3	Inkomstskatt personer.....	116
6.2.4	Inkomstskatt bolag	117

6.2.5	Socialavgifter	118
6.2.6	Egendomsskatter	119
6.2.7	Skatt på varor och tjänster	120
6.3	Statsbudgetens inkomster – kassamässig redovisning.....	122
6.3.1	Övergången från periodiserad till kassamässig redovisning	122
6.3.2	Skatter m.m.	124
6.3.3	Övriga inkomster.....	127
6.4	Uppföljning av statsbudgetens inkomster 1998.....	128
6.5	Skattekvot	129
7	Utgiftstak och utgiftsramar åren 2000–2002	133
7.1	Utgiftstak för staten.....	133
7.2	Preliminär fördelning på utgiftsområden.....	134
7.3	Budgeteringsmarginal, utnyttjande av saldoutrymme och utgiftstak för offentlig sektor	138
7.3.1	Budgeteringsmarginalen och saldoutrymmet	138
7.3.2	Beräkning av utgifterna för den offentliga sektorn.....	139
7.4	Beskrivning av utgiftsområde 1–27	140
8	Skattefrågor	163
8.1	Inledning	163
8.2	Fastighetsbeskattning.....	163
8.2.1	Taxeringsvärden och underlag för fastighetsskatt år 2000.....	163
8.2.2	Reavinstbeskattning av fastigheter	164
8.3	Företagsinriktade åtgärder	165
8.3.1	Förvärv av egna aktier	165
8.3.2	Kupongskatt på näringsbetingade innehav	166
8.3.3	Stoppregler	166
8.3.4	Beskattning av utländska nyckelpersoner	167
8.3.5	Utredning om fåmansföretag och generationsskiften	167
8.4	Energi- och trafikbeskattning.....	167
8.4.1	Skatteväxling	167
8.4.2	Miljöincitament i trafikbeskattningen	168
8.4.3	Jordbrukets beskattning.....	169
8.5	Uppföljning av åtgärder i budgetpropositionen för 1999.....	169
8.5.1	Skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare.....	169
8.5.2	Sänkt fastighetsskatt för bostadshyreshus.....	169
8.5.3	Det fasta beloppet vid beskattningen av förvärvsinkomster	169
8.6	Finansiella effekter	170
9	Kommunsektorn	173
9.1	Allmänna utgångspunkter.....	173
9.2	Utvecklingen i kommuner och landsting de senaste åren	174
9.2.1	Kommunsektorns andel av samhällsekonomin	174
9.2.2	Kommunsektorns betydelse för det offentliga finansiella sparandet.....	174
9.2.3	Den ekonomiska utvecklingen fram till och med år 1998	175
9.2.4	De kommunala verksamheterna	176
9.2.5	Sysselsättningsutvecklingen i kommuner och landsting fram till år 1998.....	177

9.2.6	Sammanfattande bedömning av utvecklingen i kommuner och landsting de senaste åren.....	178
9.3	Förutsättningar för kommuner och landsting de närmaste åren	179
9.3.1	Den samhällsekonomiska utvecklingen.....	179
9.3.2	Utvecklingen de närmaste åren inom skolan, vården och omsorgen	179
9.3.3	Förändringar i utjämningsystemet	180
9.3.4	Förutsättningar för enskilda kommuner och landsting att uppnå balanskravet	180
9.3.5	Särskilda insatser	182
9.3.6	Sammanfattande bedömning av förutsättningarna för kommuner och landsting att klara balanskravet	182
9.4	Ökade satsningar på kommuner och landsting.....	183
9.4.1	Höjda statsbidrag och ökade skatteinkomster.....	183
9.4.2	Beräkning av ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner år 2000.....	185
9.4.3	Andra satsningar som påverkar kommuner och landsting.....	186
9.5	Övriga frågor	186
9.5.1	Uppföljning och utvärdering av kommuner och landsting.....	186
9.5.2	Systemet för ersättning för viss mervärdesskatt till kommuner och landsting	188
10	Revision av EU-medel.....	191
10.1	Bakgrund.....	191
10.2	Utgångspunkter för Sveriges agerande rörande revisionsrättens iakttagelser.....	192
10.3	Iakttagelser i rapporterna för 1997 presenterade under 1998 samt svenskt agerande i rådet	192
10.4	Bedömning av iakttagelser som rör Sverige i årsrapporten	193
 Bilagor		
	Bilaga 1 Svensk Ekonomi	
	Bilaga 2 Avstämning av målet om en halverad arbetslöshet till år 2000	
	Bilaga 3 Fördelningspolitisk redogörelse	
	Bilaga 4 Redovisning av skatteavvikelser	
	Bilaga 5 Gröna nyckeltal för en ekologiskt hållbar utveckling	

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 mars 1999

Tabellförteckning

1.1	Försörjningsbalans 1998–2002.....	17
1.2	Nyckeltal 1999–2002	18
1.3	Sysselsättning, arbetslöshet och löneutveckling.....	19
1.4	Offentliga finanser 1993–2002.....	20
1.5	BNP-tillväxt.....	20
1.6	Besparingar, begränsningsbelopp och finansiering. Nettoeffekt på offentliga finanser	21
1.7	Nya reformer. Nettokostnad, offentliga finanser.....	22
1.8	Nya utbildningssatsningar.....	27
1.9	Gröna nyckeltal.....	31
1.10	Resurser till skola, vård och omsorg 1997–2002.....	36
2.1	Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden samt ändrade och nya anslag för budgetåret 1999.....	43
4.1	Makroekonomiska förutsättningar.....	56
4.2	Sammanfattning av reformer.....	59
4.3	Besparingar, utgiftsminskningar och finansiering	60
4.4	Total effekt av finansiering/utgiftsminskningar och reformer	61
4.5	Statsbudgetens inkomster.....	61
4.6	Statsbudgetens utgifter	62
4.7	Takbegränsade utgifter 1998-2002	64
4.8	Statsskuldräntor.....	65
4.9	Periodiserade ränteutgifter	65
4.10	Statsbudgetens saldo och statsskulden	66
4.11	Statsbudgetens saldo efter överföring till hushållen samt justering för större engångseffekter	67
4.12	Statsbudgetens saldo och statens finansiella sparande efter beräkningsteknisk överföring till hushållen.....	69
4.13	Kommunsektorns finanser	69
4.14	Pensionssystemets finansiella sparande	70
4.15	Offentliga sektorns finanser	72
5.1	Statsbudgetens preliminära utfall år 1998.....	76
5.2	Takbegränsade utgifter år 1998.....	76
5.3	Statsbudgetens utgifter år 1998.....	79
5.4	Budgetsaldo och statsskuld år 1999	80
5.5	Takbegränsade utgifter år 1999.....	81
5.6	Besparingar år 1999	82
5.7	Begränsningsbelopp år 1999.....	82
5.8	Prognos för takbegränsade utgifter år 1999	86
5.2	Bemyndiganden om ekonomiska förpliktelser	95
5.3	Bemyndiganden för anslaget B4 <i>Energiforskning</i>	104
6.1	Statsbudgetens inkomster.....	113

6.2	Antaganden och förändringar jämfört med budgetpropositionen för 1999 (BP)	114
6.3	Bruttoeffekter av regeländringar	114
6.4	Offentliga sektorns skatteintäkter 1997–2002	115
6.5	Prisutveckling på småhus	119
6.6	Intäkter från energiskatter	121
6.7	Statens skatteintäkter och statsbudgetens skatteinkomster 1997–2001	123
6.8	Statsbudgetens inkomster 1998–2002	123
6.9	Skillnad mellan kassamässig och periodiserad skatt–Fysiska personers inkomstskatt	125
6.10	Skillnad mellan kassamässig och periodiserad skatt–Juridiska personers inkomstskatt	125
6.11	Skillnad mellan kassamässig och periodiserad skatt–Socialavgifter	126
6.12	Skillnad mellan kassamässig och periodiserad skatt–Mervärdesskatt	126
6.13	Riksbankens inlevererade överskott.....	127
6.14	Skattepliktiga transfereringars inverkan på skattekvoten	130
6.15	Skattekvot enligt nationalräkenskaperna (NR) och periodiserad skattekvot	130
7.1	Preliminär fördelning på utgiftsområden.....	135
7.2	Förändring av takbegränsade utgifter mellan Budgetpropositionen för 1999 och 1999 års ekonomiska vårproposition till följd av förändrade förutsättningar, volymfaktorer m.m.....	136
7.3	Utgiftstak för den offentliga sektorn.....	140
8.1	Budgeteffekter av i VÅP99 aktualiserade skatteförslag m.m. Bruttoeffekter, kassamässiga effekter för statsbudgeten och för offentlig sektor åren 1999–2002 samt varaktiga nettoeffekter för offentlig sektor.....	170
9.1	Kommunernas resultaträkning åren 1994–1998	176
9.2	Landstingens resultaträkning åren 1994–1998.....	176
9.3	Nettokostnader år 1997 samt förändring åren 1996-1997.....	177
9.4	Antalet anställda/anställningar inom kommuner och landsting åren 1993–1998	178
9.5	Kommunsektorns finanser.....	179
9.6	Höjda statsbidrag till kommuner och landsting.....	184
9.7	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner åren 2000-2002.....	185

Diagramförteckning

1.1	De statliga utgiftstaken 1997–2002.....	22
1.3	Hushållens inflationsförväntningar samt KPI utfall 1994–1999	23
1.4	Svenska, tyska och amerikanska 10-årsräntor 1998–1999	24
1.5	Månadskostnad efter skatt för ett 2-årigt bostadslån	24
1.6	Valutakurs mot euron, 1998–1999	24
1.7	Förändring disponibel inkomst, justerad för försörjningsbörda, till följd av förslagen i propositionen.....	35
1.8	Förändring av disponibel inkomst genom förslag i propositionen, kvinnor och män	35
4.1	Statsskuldräntor.....	65
4.2	Statsskuldens utveckling.....	68
6.1	Realisationsvinster 1986-1997.....	116
6.2	Inkomstskatt och antal företag 1997	117
9.1	Kommunsektorns finansiella sparande 1980-1998, miljarder kronor och procent av BNP.....	175

